

109. — — Ս. Լուսաւորչի աշխ.՝ Արտաստանի «Արարատ», 1896 թ. հմբ. 5-6: Վաղարշ. տպ. Էջմ. 8° 59 էջ. 15 կ.:

110. — Յ. — Երեակի լեզվանաներից եռ ժողովրդական կենսագիր: Աներանդրապուր, տպ. Ա. Մահման: 78 էջ. 30 կ.:

[Քանդակ. Տարած թ. 12: — Մշակ թ. 51: — Արարատ թ. 6:]

111. Կոյուղձեկո Ա. — Կոյունկ ժողովրդական երգը մայնարդական Սովու: 1894: 50 կ.:

112. Կուկանեցվա Ա. — Զարմանափ որդ: Ռուս. թրայ. օր. Ն. Ղուկանեանց: Տֆ. տպ. Երամած: 29 էջ. 10 կ.:

[Քանդակ. Մշակ թ. 32: — Վորիք թ. 5-6: — Մուլը 1897, թ. 2-3, էջ 343:]

113. Խոյունձեկ Վ. — Ակամայ մարդասպն: Թրայ. Տ. Ցովանինիսա: Տֆ. տպ. Խոյնը: 64 էջ. 15 կ.: (Հրտ. Ղուկ. թ. 106:)

[Քանդակ. Մշակ թ. 24: — Արարատ թ. 4: — Մուլը թ. 10-11, էջ 1356:]

114. — — Գետափառի երեխաները: Թրգմ. ոռուելոց: Տֆ. տպ. Մարտ.: 78 էջ. 15 կ.: (Հրտ. Ղուկ. թ. 104:)

[Քանդակ. Մշակ թ. 24: — Արարատ թ. 4: — Մուլը թ. 10-11, էջ 1356:]

115. Հայոքարձուանան Ա. Գ. — Բանաստեղութիւնը, Ձնիքուու: Կ. Պ. տպ. Մատոթ.: 70 էջ:

[Քանդակ. Արեւելք թ. 3754:]

116. Հայութաք Ա. — Հաթութիւն եւ Սամէլ Տովուիք: Թիւրակի լեններով քայ աս տիվն ու Տովուութիւն: Վաղարշ. տպ. Էջմ. 8° 1596: 10 կ.: Արտաստան ամսագիր:

117. — — Մարու, ժողովրդական մելք, Զարսան մազի բարքառով պատմեց Մենաս Բասպոր, զօր տառ Ս. Հ. Վաղարշ. տպ. Էջմ. 1896: 98 էջ. 25 կ.:

118. Հայունձեկ, օրաթերթ բաղարակն եւ ազգայն: Խ. Ս. տպ. Հայունձեկի: Արտաստեղը Հանապարհան: Թ. 1385-1418 (զարգութ):

119. Համեդէս Ամսութանա, բարյական, ուսումնական եւ արոխութեատական: Ժ. տարի: Վեննա, տպ. Միթք: 10 թթ.:

120. Համեդէս բարյականա եւ պատմական: Գիրը Հ: Սովու. տպ. Բ. Բարիուու: 8° 359+36 էջ: Խոյ. - Ղուկ. Մ. Բարիուուարան:

[Քանդակ. Արարատ թ. 9:]

121. Համեդէսամայ:

122. Հայունձեկ — Աղաման Հ. Պ. Քերթուածք (1879-1891) եւ Կօնսագործիւս: Վեննա. տպ. Ս. Ղազ. 2+4+225 էջ. 3 քր.: 9 պատկերու:

[Քանդակ. Արեւելք թ. 3554: — Ժաղուկ թ. 9: — Մուլը թ. 6:]

123. Ծերյանիկ Շարդյան (Հայատառ տաճարարան լուսիք): Ժֆ. տարի: Կ. Պ. տպ. Եւ խմբ. 3. Ծիկէւկան 150 ղը: Մ. Բարիուու:

[Քանդակ. Արմագան թ. 119: — Մուլը թ. 12, էջ 1697:]

125. Մալխանեան Յ. — Երդում, վլպ: Տֆ. տպ. Մէրկի-Եւսանարարան: 40 կ.:

[Քանդակ. Արարատ թ. 4: — Մշակ թ. 60:]

126. — — Պատմունեական յաշեր: 15 կ.:

[Քանդակ. Մուլը թ. 12, էջ 1600: — Սոր-Դար թ. 195:]

127. — Սու. — Ուսումնափրութիւն Փաւասու Բիւզանդի պատմութեան: Վեննա, տպ. Մենիք: 8° 59 էջ. 50 կ.:

[Քանդակ. Մշակ թ. 54:]

128. Մամեդկոմի Գր. թի. — Ս. Գրոց հին ուսումնափրութեանց ընդարձակ աշխաթանգար լուսաբանութեանը եւ աշխաթեանց անցքերով: Տֆ.: ԿյԵ էջ. 2-50 պր.:

[Քանդակ. Արմագան թ. 75: — Մշակ թ. 210:]

129. Մամեդկոմի հեքիաթ (Հայատառ տաճարարան լուսիք): Խոյ. Կ. Փաւստան: ՀԸ տարի: Կ. Պ. ղը: 100 ղը:

[Քանդակ. Արմագան թ. 76: — Մշակ թ. 210:]

130. Ալլու՛ս, շաբաթաթեթթ կրօնական, ազային, պատմակ, գիտակն եւ բարպարակն աշխատակցութեամբ միաբանից զգրիպանուց Արմաչու: 4նր տարի (պահան 1 Յունիսէ): Կ. Պ. տպ. «Արևելք» լուսացր: 40 ղը:

[Քանդակ. Արեւելք թ. 3705: — Ժաղուկ թ. 19:]

(Ըստ Հայունձեկի)

Թ Ա Ր Ա Կ Ց Ց Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն

ՈՒԽՆԱԾՈՒՅՑԸ ԺՈՐՄ ՀՈՄՍԺՈՂՈՎԸ

Պարիս, 21. Սեպտ. 1897:

Եմիներ առաջ ծանօթ էր արդեն ամէնուս թէ Արեւելքիստաց Ժ. ԱՄՐ Համաժողովն Ակադեմիա թէրքի 5—12ին առջի պիտի աւենայ հոյ ի Պարիս, Collège de Franceի եւ Sorbonneի սրահներուն մէջ:

Ենաւ հասաւ ժամանակն. Եւրոպից, Ասիայ, Ասիբէկի եւ Ամերիկայի գլխաւոր կենտրոններէն գովագուածունց կը դիմէն նյուպարագուս: Պատուին ներն եւ այլ պյուկարքի հաստատութիւնը լցուած էն այս ժամանակն հիւրեսորդ: Փողոններու եւ մասնանիք Կուարտի Լատինի մէջ, ուր կտնաւորին վերցիշեան Հաստատութիւններն զան գովագուէ միւս րուր գովոցներն եւ նեմարանները, մեծ ոդեւուութիւն ըլ կը դիմէր:

Ենեսու. Կիրակի երեկոյին համար նշանակուած էր «Անտառեկան ընուռաւելութիւն» մք, որ առջի պիտի ունենար Հոtel des Sociétés savantesին մէջ: Ֆանա 9նի պէս էր որ հոյ գտնանկները՝ դիմանական ընտառական երեկոյից մը անցրներէն համար, ուստի հետագա լեռներուն նետեալի պիտի մէջ, մասման քայած ժամանակի կ'եւ առեւկայիքին թէ քանի մը վայրէեանէն ինքնինքս պիտի գտնեմ գլուխին բարանանեան զամանակով զարդարուած գերմանիկին էանինուն մէջ: բայց անոնք մէջ կիսարակին մէջ կարծեցի: վասն զի ամէն յեղէ մորդիկի եւ ամէն տեսակ լեզուէ խօսողներ կոյին

124. Ծուղութանձ Յ. Սարկ. — Սոուացուած աշխատա: Գիրը Գ. 170 էջ. 40 կ.:

[Քանդակ. Արմագան թ. 119: — Մուլը թ. 12, էջ 1697:]

125. Մալխանեան Յ. — Երդում, վլպ: Տֆ. տպ. Մէրկի-Եւսանարարան: 40 կ.:

[Քանդակ. Արարատ թ. 4: — Մշակ թ. 60:]

126. — — Պատմունեական յաշեր: 15 կ.:

[Քանդակ. Մուլը թ. 12, էջ 1600: — Սոր-Դար թ. 195:]

Հան. բայ ի ֆրանսերէնէ գերմաներէն, անգլ-
պերէն, հունգարերէն, բատակերէն, ուսկաներէն,
լիքէրէն, արաբերէն, չիներէն, ճապաներէն և ...
հայերէն։ Վերջապէս գտայ փնտռածներէն մեկ
ըստնի։ Այսպէս կատարեալ զուարթ երեկոյ մը
անցուցինք։

Հետեւելալ առաջատան, թշ. 6 Ակտու.,
Համաժողովին պաշտօնանին բարգաւոր տեղի ունեց-
յալ անապահ ուժութեամբ Քաղաքայի կը թափան նա-
խարարին, որ յաստեղ թէ Առաջանք Համաժողովը
1873ին առջի անեցաւ դարձեալ այս քաղաքին
մէջ, եւ հիմն նորու ենաւ իր անդուրութիւն ողջու-
ներուն. Եթեն նոց առ ին Համաժողովին այս տար-
ան անապահան Առաջազնաւութէ Քէֆեր եւ ուրիշ-
ներ, որոնց մէջն ուշագրաւթիւնս դրաւեց երկար
մակրու գիրակ ինչու մը բամախօսութիւնն այս-
րարագուն Արքեւելք նկամամիր բայց ենթէն իմա-
յոց թէ ինչ ինչ կարծեած 2 հիմնասան ներկայաց-
յալ և Վ. Պիտ. Զինդ Զանդն է եղեր. Ամենէն
աւելի ցապօնի ներկայացցողից իլլց մեր ծափա-
հարութիւններն, երբ հրահրեց ամենը ոլ իր
երիշին, յաջորդ Համաժողով հն դումարելու

Այսօր կէորէն ետեւ իւրաքանչիւր բաժին
իւր դիւանը պիտի ընտրէր:

բաժինների պատկերամուռներ էին : 1. Արեգ-
ավան երթուղարքը վըսնելի եւ հնափառութեալ : ա.
Հնդկաստանի լեզուներ եւ հնախօսութիւնը ք. Իրան:
գ. Լեզուաբնաւութիւնը : 2. Ծայրադաշը Արեգավան
վըսնելի եւ հնափառութեալ : ս. Զին եւ զարգացը : թ.
Հնդկան-2ին, Մազերը եւ զորինքին : 3. Ա-ներ-
ուային վըսնելի եւ հնափառութեալ : 4. Ալ-խայը : ա.
Արաբական, երրայրական, փիւնական, հնդովզա-
կան . ք. Ասորեստան : 5. Երկդաս եւ սուրբեան վը-
սնելի : 6. Արեգավան Յանապահը : 7. Արդիքանին
եւ Ա-ներուային :

Մասնակցող Հայերն եղան. Պ. Պ. Կ. Եղանց, Ա. Յովհաննիսեանց, Լ. Մակեռնց, Մ. Գալրադճեան, Հ. Յ. Աճառեան և Կ. Յ. Բառմանթեան:

Գիշերն հրաւիրուած էինք կրթական նախարարին ապարանքն, ուր շատ սիրալիք ընդունելիութիւն ըրբն մեզ: Նսրեկոյ էր նաև գեր. Սուրբիառ Ա. Պարոնեան վեղարով:

Ներքշաբթի 7 Ապրիլ՝ Խամսերն պատճեն կա-
նանաւոր կերպով: Մեր բաժինը (Ասորեսանա) և
Եղիպատրոսին Լավիր հոսթանց թամարանին
կողմանն Հռամբանած էին դիմուն պայտա մը
հատարելու համար թամարանին մէջ: Այս գործը
ալ կաստեցիք: Խոկ դշենք անցուցիք Roland
Bonaparte իշխանին առնեն:

Այսպէս Նիստերն օրովան երկու անդամ
տեղի կ'ունենային, եւ գիշերները կ'անցընէինք
այս համ այն տեղ բառ մասնաւոր հրատիրանաց։
Օր մը կը հրատիրաւէինք Bingh, Guimetի, եւ այլն

Թանգարաններէն. ուրիշ օր մը Imprimerie nationaleէն և Bibliothèque nationaleէն, գիտական պայմանագրութիւններ բնակ համար. Այս ընթացքութիւններուն ամէնքն փայլուն պահուած էր Պարսի քաղաքին. վասն զի Պարսի քաղաքին կողման էր հրահրած էր զինզ Քաղաքապետն ի Hôtel-de-Ville, ուր մոտութիւնն իւր քաղաքապետին հասած էր. Բայց թողանն այս ուղիւղութիւններն եւ գտանակը բռն դնաստանին.

Ըստին թէ մասնակցու Հայոց թիւի վեց էր :
Առանցիկ երեքը (Եղեանց, Մասեհանց եւ Անաւեան)՝
կը մասնակցեն առաջնին (Արխական) բաժնին, ուր
և ներկայացնեան էր Հայերենն ալ . մէկը (Գայլպատ-
ճեան) կը մասնակցէ երրորդը (Պահածառական) բաժ-
նին, իբրև Առաջիշտ Պարփիթ Արեւելքան կենդանի
լլուզուաց դպրոցի մէջ . մէկ ալ (Ցողովանանեանց)
եօթներորդ (Ցզգութեանին) բաժնին : Խակ նո կը
մասնակցէի Հարրորդ (Անմասնան) եւ վեցերորդ (Ցող-
ովանանց) բաժնիններուն : Անգամ մըն ալ Արխական
բաժնին դայիթ, Հայերենի ճրիզն մասնակցելու
համար, ու ներկայ էր նաև Գեր. Սոցքիս Վ.
Պարսեմին :

Սրբական Խըռ խմբին մէջ դրուած էր Հյայեցէնն. Առաջի կ'արքէ ըսկը թէ այս խմբին ատենապետ ընթառածած էր արքանաւոր Հիւրցման (Եւ Թու Եղեանց), իսկ ատենապատպիր՝ Հյայեցէնագէտ բարեկամ Պրոֆ. Մշէյէ եւ Պին. Տաթրեանց):

Успехи. Где удачны иск. пис. 1. Письмоведение
имеет в будущем широкую перспективу. Академик
С. Соловьевский в «Словаре грамматики» («Словарь
русской языковой лексики») (Сравнительная фонетика Мушакского діа-
лекта в связи с Фонетикой Граваря; «Союзник»
1897) сформулировал следующее:

Անգամ. 8ր նաման գտրեկալ նոյն խմբին ներ-
կայացաւ Պրաֆ. Մէկէ Հ. Գրիգորին Ա. Գալյէն,
քերականի գերմանացին և մեծ առաջատարութիւններ,
որ քննութեան մին է Հայութին «Տեսիլ Խոսկայ,
բայց», որ 632—728 Քիւրունգնեան կյացալութեան
մէջ համբաւած նախաւոր գէպակը ըստ Կնքարդրէ-
իրքեւ նախագույակութիւն տեսիլքի ձեւով։ Առա-
ւամասիստեական կցւաւ է Հայութին քննական

գարձակ եւ բառերով քննութեամբ, ուր ակնարկսիթիքն մըն ալ ըստ էի Պորֆ. Սէյխ մէկ սիալ բառով վկաս Հօր եւ անծորու, անցնաւոր մէկն սով եւս եւ գովուստիք հոսքաց ըստ որպարագութեան և թարգմանութեան վկաս լույս, յայտներլով նաեւ թէ այս արձանագրութեան մէջ զանառուս երկու նորբառաւելլ մէկնելով՝ դիտութեան զանառուսներն մէջ երկու լուսաց ներառ եղայ. եւ ապա քըսով շալով ձեռքս մէկնց հանցայ. հոգաւասու Սէյխ է եղեց, իմ թղթակից բարեկաման: Շատ ուրախացայ:

Ակադ. Զին Խոտին իրան խուսմբն Հայերէնի
վրայ երկու խօսողներ ունեցաւ. բարեկամն Աճա-
ռեան և Պրոֆ. Կարրիէր:

Պրոֆ. Անսուենի նիւթն յայսները համար պետք է դիմուալ նոր թէ Collège de France-ի մէջ Խորաց պրբու հասանած է մասնաւոր գուասանութիւն մէ փորձառական անդամախութեան (phonétique expérimentale). Ասկէ զատ՝ մասնաւոր աշխատանոց մըն ալ ունի, իբ կատարելագործած մէքենանունը. Արդ քո. Անսուեն, որ արդէն ասքի թէ ի վեր կ'աշակերտ իրէն, քննած է իբ այսից (ն. Պոլոց աստիճ և գրանին բարբառաներ) եւ պյոս ալ ժողովն ներկայացուց կողքի եւ ըստի շունչն դեռ բրօլիստ տառերուն ծիծ: Պոլոց կ'աշեքն շատ հաւանեցաւ ոյսնի թիւ ըստիզ թէ Հայքեն շատ հաւանեցաւ ոյսնի թիւ ըստազարձ թիւնը շատ անօրոշ է, բայց որում բազմաթիւ արաւանանութիւնը կան, եւ տառապարձութիւնը են կամ Գերմանացիք թիւ, կամ Գրամագիք թիւ, եւ կամ ուրիշ տառապարձութիւնը պարբու ուղղութիւնը: Աստիճ առաջանաւութիւնը մասնաւոր գուասանութիւնը ներկայացնող մակար մէք է: Խորաց նաև որ նոյն քննութիւնը կատարելագործ մէտ բարբառաներուն վկայ, եւ աւանձին Հրամարաբէ:

Պրոֆ. Կարրիկը ներկայացւող երկու դիտացութիւն։ 1° յայտնեց թէ Ս. Գրոց մանրակրկիտ քննութիւնի մը մեծածեծ պատասխ ունենալի հայ բառափոխութեան համար։ Եւ ցաւ յայտնեց որ այս նիւթով չեն գրասած ձայլք։ Իր կարծէօք Ս. Գրիգոր մակա դպրոցի եւ միակ ժամանակի արգելուք չե-ալլ, ունի մասներ՝ որոք ունի միջնորդ գործակ են։ Այս յետնախութեան փաստ է «Փառանդաց», («Փառանդաց») բան, որ գործածութեան է Մակարացիցեաց դրբին մէջ։ — Բայց մեր իսկանարհ կարծէօք պատեղ գործածութեան «Փառանդաց», բառը ձեռադրի մասու փառանձի ըլլալու Փու-Փուց (—ոց), ինչպէս ունենալու համարին։

Սեպտ. 10ի նամին դարձեալ այս խմբին
մէջ հոյերէնի վրայ խօսեցան երկը հոգի .
Պրոֆ. Կարրիքի ըստու թէ Ա. Թագ. ԽԱ,
8ին մէջ գործածութեան նեստոր բառն, զոր Հայ-
կացան բառապահն մէկնատ է՝ բառ եղր., որպէս
այսահար, թարգմանեան միավ մին է ։ Եօ-
մանանից բնադիրը դրած է սուշչօմենօς, և
բոլով մնանաթեան ձեւով աւելցուցած է երրայերէն

1. Ըստ Պրոֆ. Կարբիկին՝ “արդուու, զոր Հայկական քառարեսն կը մենիք “բառ եղր”, պայմանագրաց է, ամու ընթերցուածք է: Ասքը, քնարակութիւնների (ձաւակ) ըշտաց բառն, որ լինածնակէ “երկակեայ պայմանակ ուղարի”, իսկ եօմ անսամիցն ունի ձարչ: Ենթադրական տարրերութիւնը են ըրջաց եւ արյութ ձեւերն, ուստի Հայ թարգմանչուն գործածած ձեւ-ապիկը պահի սևնեայ այս վերջնու պրյոթ ձեւն, որմէ Հայերէն “արդուու”, փախանակ եղր, որիու:

2. Պր. Անառական մենինց Հայերէն “սակասու” առաջն ծագութիւն, զոր արդէն Հրատապիկած է “ասպար”, ին պարիք պատճեն մէջ, Այս մասն Հայութացաւուց պես Հայերէնի կարծիք Հաստատական է, քանի որ “հակասու” օրինակ չկայ, ըստ:

3. Ամենէն հետապրոտական եւ ամենէն ըստ-
արձակ նիւթեն էր Պորֆ. Մէյերին — “Հայե-
նի ցուցականաց վայոլ, որմէ հանեց բազմաթիվ
դրախտացութիւններ՝ զրոյ կը առանաւում հան-
չ. Աս, գա, նաո, ”այս, այս, այն, ”այն, դպին,
ոյն, ”աստ, անդո, եւն մանա ձեւերք բժիկ հայ-
ական շնուածք են եւ արդիան հրանաքի վեր-
ածական ոգական, թուարանական մշղութեամբ:
Տնեւրոպակայ * այ երկրաբառ մեր մէջ կը
խօսյ սւէ գո. ”սմէն” չէ կազմանած + ա (հման-
քրքիմ, ուրեմն), այլ արմատ է, ինչպէս ի գոյցը-
ւում “սմննէ, սմննաւ, եւն. կիւ” ուրումն, մէմնէն
ուղակիւն որոնք տեղի տուած են այդ կարծեաց,
ինչուած են վլըսուաքար սիրիս եւ սիրե,
եւերէն. եւն եւն. Պորֆ. արքեկամիս այ-
սիրիսին շատ լաւ ընդունելիս թիւն գտաւ ժողովա-
աններէ:

Խակ թէկէ ալ Պրօֆ. Մէյէ Լեզուստունէն-
գ. Նմբար Ներկասացցաց էք Հայենէին՝ “ան-
հարք, մահանաւք, պիմանանց, եւն ձեւերուն մէջի-
ւո, ” ո ասաբերութիւններն, եւ Հայեցցաց
թէ թէ Հոգեւորպակն են:

Այսօր եւ ալ Յունատուն (60) բաժնին Ներ-
այացացիք ի բիւզանդական նոր արձանագրութիւն-
ի պահպերով. զոր ես անձամբ գտած եւ օրինա-
ած էի Կ. Պոլոց կենդրունական բանախ մէջ:
Ենթածնայ Աւետարանը, ին Հեղինակը Գալուոր
տշշաբառփի շատ Արամացրութեաց ներփայառու-
սն ինի են, եւ յայսնեց ի բիւզանդական գեղ-
ուութեասի պատմութեան համար մեծ կարևորու-
թիւն ունի այս պատկերն (թաղանց տեսակ մը)
անդեմք արձանագրութիւն (փախուստի թէ Ե[0]-
Պ[0] յ). Այս մասին մասնաւոր աշխատանքին
թէ պիտի Հրամարակէ Հայերնագէտ Պրօֆեսոր:

Սեպտ. 11ին, շաբաթ, տեղի ունեցած Ա-
ւելացիտաց ժ.Ը.Հ Համաժողովյա փակման համ-
էսն, Նոյն չըքառակի թեատր՝ Կար մասնակցող պե-
տքեամոց ներկայացած ցիւրի բառեցար, ապա
աժիններու Ասեմանապիններ, եւ եղբեւ ալ
ամաժողովներ անդամները, Եւյս միջյան խօս-
ուառ Պորու Խորիր եւ յայսնեց ժողովին թէ
Վիեննայի Միթթարեան Միաբանութեան ամ-
պահման անդամնեն Բ. Վ. Ա. Տաշեան իւր գործ-
որդոցն եղաց Յանցի հոյերի լուրջոց Ա. Իննույ-
կի իւրեանց Մարտի առաջնի աշխատաթիւր

նուիրած է Համաժողովին։ Խցիսվես նուիրած է նաև նոյն վարեկն վելչես հրատարակութիւն Պարունակութիւն գործն։ Վար յաջորդեց ժողովնախոս ծափահարութեան հետ Ասենապետ Պրոֆ. Շէֆերին շնորհակալութեան ճայիր։
Ժողովը գոյուեցա երեք տարին նորէն միանալու որոշմաբե եւ յօւսով։ Ն. Յ. Բ.

ԿՅԱՆ ԹԱՅԵՑ ՀԱՅ

ՆՈՐԱ ԹԻՇԻՆԵՐ

- Նորասպեմի Հայոց Պատրիարքութեան մասին։ — 2. Վայովասնութիւն Ս. Ապօպնիոնի։ — 3. Հայոց մասին։ — 4. Անանիա Շիրակացի։ — 5. Պատրիարքնեան Պրոֆ. Հ.։

1. Երոսութիւն Հայոց Պատրիարքութեան մասին։ Պապակառութեան Կերտակութեան ծանօթ յշն հեղեղ սպիր այս տարի ի պետերբուրգ հրատարակեց յունարկն վաւերագիրներ, որ ՓԶ-ՃԹ գորերու Պաղեստինի պատմութեան կը վերաբերի։ (‘Անձեռակ լուսումուտիշ’ սτացածօլօցիա Շոմօս Շ’.) Ասոնց մէջ ի մէջ այլց կը յիշուն երուսաղեմի Յունաց եւ Հայոց Պատրիարքներուն մէջ ատեն ատեն յարուցուած ինդիրները։

2. Ալյույտանին Ս. Ապօպնիոնի։ Վար վրայ Ընդարձակ աւանձակութիւն մը հրատարակեց Ե. Th. Klette ի Լայպցիկ (1897)։ Ուսուամսիրավեան մէջ զրուած է նաև Ե. Ապրունիսի Հյույթին վայարակութեան գերմանիներին թարգմանութիւնը՝ Burchardiի թարգմանութեամբ։

3. Հայոց յօհնի Յունաց, Տաճկաց եւ Հայոց ազգագրական յարաբերութեանց մասին բաւական ընդարձակ եւ Կարեւոր յօդուած մը հրատարակած է E. Oberhammer ի թերթին Correspondenzblatt der deutschen Gesellsch. für Anthropologie, Ethnologie und Urgeschichte, 1897. 4։

4. Անանիա Շիրակացի։ Պրոֆ. Կանիքիր կը հրատարակէ ի թերթին Byz. Zeitschr. 1897, էջ 572, Անանիա Շիրակացոց (Է. Դարուն) 1. Անդակենսագրութիւնը եւ 2. Շառ ի Զատիկի Տեանան, անդիշերէն թարգմանութեամբ։

5. Պատրութեան Պրոֆ. Ա. անցեալ ամիս հրատարակեց Sprachwissenschaftliche Abhandlungen վերնագրով 16 երեսէ բաղկացաւ ահարակ մը, որուն մէջ Հայերէնագիտութեան վերաբերեալ հետեւակ հետական անդական մասնութեամբ։ 1. Հայ.

երէն ստուգաբանութիւն (Եով, գող, Արիտաւակուն եւ խոհեմ բառերու); 2. Հայերէն-թուրքիրէն բառեր։ 3. Տրամակիլուանից Հայոց յատուկ անուանց (74 համ, շարունակելի) ստուգաբանութիւնը; 4. Կամենց: 5. Պր. Լ. Մակերեսի նոր հրատարակութեան մասին տեսլեկութիւն։

Բ. Եթորին մէջ, որ “Հոկտ.” ամսոց համար այս օրերս հրատարակուեցաւ, կան ի մէջ այլոց հետեւալիները Շարունակութիւն Տրամակիլուանից Հայերէն անուանց, ընտանեաց անուններ, Հունգարահայոց բանի մը կերպարոց անկազմակուր, յուռութ, ԴՌ-մաճ, շուրպա, կորկոս, տօլմա դուզում, պուժեկիցա, պիլաչի). Աւշիա կամ Ջէկիթուն (Ալաշիկրտեանի աշխատասիրութենէն [Ա. Պոլ. 1885] Ջէկթունցոց բառերուն ստուգաբանութիւնը):

Հ. Գ. Գ.

ՀԱՅՈՒԹԻՒՆ ԹԻՇԻ ԹԻՇԻ ՀԱՅՈՒԹԻՒՆ

- Pro domo! — 2. Ուրախակի տոք մը: — 3. Հայ օրիորդ մը Պարուսի թէց, Տամասարանէն վկայաւու: — 4. Անկա բախն ուղղագրութիւնը: — 5. Հանստանի թոպակ հնացիցներու համար: — 6. Լեռուկ ննդիրները: — 7. Կհողու հանձէն:

1. Pro domo! Անդին ժամանակներու թէ աղդակու վարդար մէկ մասին մէջ եւ թէ մանաւանդ՝ բարեւացակամո՞ւ նամակներու մէջ “Ծաղկաքաղեն գէմ” քէն շատ յարձակում կը լայլ, Եւ լուսատակութիւնը համար. — իբր թէ շատ “Կայուցի Ելզա” ից գործածէ, եւ բ. “օտար բառեր, “առանձին առանձիւններ շատ մուտք կը դանեն” “Ծաղկիքաննջնն” մէջ. իբր պատմանան “բարեւացականներու” առնիք մայսն — շնորհակալութիւն: Կը խոսանավանիք թէ շախատու լիզուն զգոր է առանձին առանձիննան թէրթի մը. բայց նաև պէտք չէ մանաւանդ թէ “Ծաղկիքաննջնն” “Հանգէտի ծրագրին վայ յանելուած մըն է, աստի եւ մեզուած թիւններ կիրան մայսն “Ծաղկաքաղեն” վայ. կես մը որ գերաբարար պանց կ’առանձին եւ շատ անդամ” մըր բարցներուն հաշկառէ, “Հանգէտին, վայ կը թաւալէն աննաք պատմանանաւառութիւնն: Եղիրդդու. ուստի են հոգուութիւնն: 1) ինչու լեզու կը գործածէնք մայսն եղու յարձակնան տեղու տուած չէնք, եւ ասկան շետաւանց կամ մատանց՝ ո ինչպէս կ’ըսուի, իսյունք ի մէտունակինք նախ մէնք: Եղրութ. կը կործ ինքը թէ “որ լուէ հաւանի, սկզբունքին” շատ անդամ պարապաց ըլլալուն համար, պարապական էինք պատման մը տալ, ասկայն մըր “բարեւացակամները” կը խրախսան զայուցալուց թէ Կամզուններ մէնք նոր միշտ չէ այս սկզբունքը: Կ’ընդունիք մէնք